

BUTLLETÍ
DE
NOSTRA PARLA
(SECCIÓ CATALANA)

N.º 7

Setembre de 1921

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Boters, 16, primer. — BARCELONA

NÚMERO EXTRAORDINARI
DEDICAT A VALÈNCIA

CATALUNYA esquarterada ha assolit la unitat espiritual que ha superat la seva divisió. Catalunya és vària com la civilització, però és també una. La Catalunya estricta, sentint consciència de la seva unitat que ja no perdrà mai més, gira els ulls als altres nuclis de València, Rosselló i Balears, les Regions germanes que amb ella formen una sola Pàtria. I al dedicar aquest número del Butlletí a València, la secció catalana de Nostra Parla sent una fonda emoció en saludar al poble germà que comença a aplegar se, a desvetllar-se i a redimir-se.

Germans de Pàtria: Avant! Que la via costeruda se'ns farà més planera si la fem junts.

Per a reviscolar en terres de València la llengua nostrada ens trobem amb els mateixos obstacles, accentuats, que en la Catalunya estricta: les ramificacions burocràtiques de l'Estat espanyol duen la correntia exòtica; la medianitat s'enjoiella amb les gràcies (o desgràcies) alienes que tan malament li escauen; el poble roman en l'inconsciència...

*
* *

Tenim, oi més, un factor que per la seva gerda vigoria el reputem cosa particular: el bilingüis me.

Dins l'actual territori polític hi ha bilingüisme. Així com la parla espanyola recula enllà de les fronteres polítiques d'Aragó per influxe de la llengua catalana; la llengua valenciana recula ençà de les fronteres polítiques de Castella per influxe de la parla espanyola. Açò es pot considerar més amplament davant el treball editat per M. Antoni Quera en el núm. 46 dels «Quaderns d'Estudi»:

A la ciutat de València hi ha bilingüisme. L'originaren els companys del rei En Jaume. I encara perdura.

En la literatura valenciana, finalment hi ha bilingüisme.

*
* *

I és ben edificant veure les clapes que ha produït la dualitat d'expressió idiomàtica en les lletres d'aquí. A les primeries pot obirar-se una hegemonia valenciana; després hi ha un equilibri que degenera (segles XVIII i XIX) en primació de l'idioma espanyol. Suara retornàvem a la equivalència. Cal cercar el predomini valencià per a finir el cicle amb la glòria rùtila, perdurable i exclusiva de la vernàcula expressió.

FRANCESC ALMELA I VIVES

President de la secció valenciana de NOSTRA PARLA.

LA LLENGUA EN EL VALENCIANISME

Cal remarcar la representació idiomàtica en el nacionalisme. I portant-la a termes de comparació, afermariem la nostra creència. Car una protesta realitzada per un fet viu, com és la llengua, té indubtablement molta més força que si és definida per un pensament arborat i perfecte.

Les aspiracions nacionalistes d'un poble assoleixen el seu veritable significat quan hi ha una llengua que reivindicar. Si ens donaven una autonomia limitada als drets polítics detentats, servariem baix altre aspecte la mateixa dependència a l'esperit que ens domina. No podríem dir-ne que érem lliures, ni tant sols que anàvem per viarans a la fi dels quals l'ideal de la deslliurança restaria convertit en realitat.

Els enemics del moviment valencianista tenen prou franquesa en declarar que la causa de les nostres divergències és el problema de la llengua. I àdhuc hi ha qui diu que el problema quedaria resolt si nosaltres no fóssim tan intransigents. Confirmen aquest extrem quelques reivindicacions autonomistes expressades en els programes dels partits més nombrosos.

Però la impossibilitat d'arribar a ésser tots uns, si ells no evolucionen, té a més altres orígens i altres fonaments. El nostre nacionalisme comporta la necessitat de deslliurar la nostra terra integralment. No ens hem d'aturar en unes esquivades concessions que malmetrien l'avenir del nostre poble, en l'ordre de la cultura i de la seva valorització internacional. El que per a ells seria la màxima aspiració, nosaltres ho veuríem com un començament.

L'oficialitat de la llengua nostrada, el seu ensenyament en les escoles i l'ús de la mateixa en tots els estudis, els sembla una gran bogeria. Alguns no hi fan broma: es posen veritablement tràgics. Es clar; se n'adonen de que el nostre poble variaria de tal manera, estructurant la seva personalitat i independitzant-se espiritualment, que el demés no trigaria. Precisament allò que els importa que no passi.

Tot i això la nostra llengua adquireix cada dia més prestigi intel·lectual entre les novelles generacions. Sens dubte ha influït prou en aquesta acceptació la cura que s'ha aplicat a fer del llenguatge un signe d'intelligència i de bon gust. Escrivint-la altifiquen el seu esperit gran nombre de joves valencianistes.

Malgrat la valencianitat dels nous escriptors i poetes, la bibliografia contemporània és modestíssima. Sembla que el treball literari sia intermitent. Però esbrinem les causes i capirem el significat d'aquesta atonia tan general. No distingint, ço és, no fent obra de selecció, les edicions valencianes deuriem ésser nombroses. En altres temps, de més facilitat econòmica, ultra l'Editorial Valenciana, el Butlletí de la Societat Castellonenca de Cultura i altres publicacions, s'editarien llibres particularment, setmanaris de propaganda, qualque revista literària... Així, de tant en tant, als aparadors de les botigues s'hi veu el llibre nou, que ens fa pensar en la ferma voluntat i en una economia prèvia.

I tal volta resta inèdit el millor de l'espiritualitat dels nostres poetes i literats.

ADOLF PIZCUETA

Secretari de la Secció Valenciana de «N. P.»

CAL L'ENSENYAMENT DE L'IDIOMA VALENCIÀ

Sempre havíem cregut que la tasca a fer per NOSTRA PARLA devia restar en mans d'intel·lectuals, dels educadors i despertadors d'intel·ligències, ja que la llengua ha d'ésser l'instrument del qual s'han de servir per a inculcar noves idees i nous sentiments de pàtria. Sempre ho creguérem així, fins que la realitat ens féu reconèixer l'erro; si no ens haguessin ofrenat galantment un lloc en aquesta Revista, l'hauríem demanat.

Ens assisteix un dret que no està representat per cap rètol acadèmic. El fet d'ésser pare ens autoritza, no a col·laborar en

discussions de problemes pedagògics o tècnics que no estan al nostre abast, sinó a buscar solucions pràctiques i immediates que ens treguin d'aquesta situació equívoca i desmoralitzadora per raó de la qual ténim que parlar als nostres fills en una llengua que no és la seva.

Cregueu que és ben dolorós per a un nacionalista trobar-se amb aquest problema. O li planteja al fill l'etern absurde del canvi d'idioma en l'escola, perjudicant-li el desenrotllament de la intel·ligència i així mateix perjudicant a la pàtria, necessitada de cervells privilegiats, o traeix les seves conviccions parlant-li tothora en l'idioma imposat en mal hora i fins curant l'exclusió del nostre.

La pràctica d'aquesta paradoxa ens resulta saludable a nosaltres, car la concessió transitòria que fem, la compensem amb una protesta muda i permanent que ens purifica el foc sagrat amagat endins... No obstant, els resultats d'aquests procediments no poden ésser més fatals per al renaixement de la nostra llengua, base del triomf dels nostres ideals.

Es per això que volem portar al convenciment de tothom que abans d'omplir els llocs visibles de paperets que diguin «Parleu Valencià!» i abans de censurar al pares que sentint-se valencianistes, parlen a sos fills en castellà, hi ha que sentir la dignitat del deure complit, fent pesar la influència dels homes conscients i orientats, a aquelles entitats que es diuen culturals, acompanyades dels municipis en son sacratíssim deure, i aconseguir la implantació d'escoles on es pugui aprendre l'idioma de nostres majors.

Si així no ho fem, s'exposem a trobar un dia al costat d'un «Parleu Valencià!» un paperet que digui, ple de raó: «Ensenyeu-lo!»

F. SOTO MAS.

València, 20 - 8 - 1921.

Vis-president de la Secció valenciana de «N. P.»

L'ENSENYANÇA VALENCIANA

Pel desembre de 1916 escrigué Xenius una glosa que comença amb aquesta frase de Flaubert: «N'hi ha prou d'esguardar llargament una cosa perquè ella esdivingui interessant.» I termina així: «Per què el lector frívol troba interessant la novella i no el llibre teòric?—Doncs (és un secret: deixeu-m'ho dir aprofitant l'ocasió que no sóc davant cap lector frívol) perquè la novella ell la llegeix «de veritat», i el llibre teòric, no.

Ara, que hi ha uns ulls que no s'interessen per les coses per més que llargament i obstinadament les fitin.—Són els ulls dels morts.»

Aquesta glosa m'ha fet pensar força vegades en el nostre reduït sentiment valencianista—reduït en el nombre d'individus que el manifesten—i he trobat la causa esguardant la migrada labor nacionalista que fa l'escola valenciana.

Hem vist que el concepte de Pàtria Valenciana no interessa al poble i això és perquè no l'hem fet interessant. Cal dir que els «ulls del morts» són força nombrosos en els valencians. Però confessem que la Pàtria no l'hem sabuda fer interessant encara.

I d'aquí-ve que ens fixem en l'escola i en l'ensenyança valencianes.

¿Què se són fetes avui les ensenyances de la Geografia, de la Història, de l'Idioma?

Saber Geografia no és saber per on passa el Xuquer, on cau l'Albufera, qual és l'alçària del Penyagolosa. Saber Geografia és saber les indústries d'Alcoi, Alcora, etc.; la ideologia dels diputats i senadors; les revistes culturals; els diaris caciquils...

La Història de València no és ensenyada; ho és la de Castella. Tot fullejant llibres escolars ni es lliguen nostres glòries, ni anomenen els nostres moralistes, legisladors, homes de lletres, artistes, de seny. L'han foragitada dels llibres oficials.

L'Idioma té el menyspreu de les persones acomodades i en les ciutats encara la classe mitjana se'n dona vergonya de darlar-lo. A l'escola no hi pot entrar de cap manera.

Doncs bé; ¿com ha d'interessar la cosa en la qual no se li posa l'atenció merescuda? Com ha d'esdevenir interessant la cosa a la qual no se li procura atenció?

Heu's aquí l'afer de l'escola valenciana del noucents: que els ulls dels infants no restin els «ulls morts» de la glosa orsiana; que la Geografia, la Història i l'Idioma que s'ensenyi a l'escola sigui la nostra i que les altres disciplines siguin donades en valencià. Així haurem donat el primer pas en pro de l'atenció que li escau a la Pàtria per fer-la interessant.

El filòsof, el psicòleg i el pedagog ens parlaran dels procediments i mètodes de l'ensenyament, adequats al nostre poble. El magisteri, idoni, practicarà. I el concepte de Pàtria serà tal com l'atenció ha sigut aplicada,—o, al revés, dit des del punt del mestre—com l'havem interessat.

Dintre la valencianització de totes nostres valors cabdals nacionalistes pot ésser la de l'ensenyança la més important, la que primerament deu interessar, per fer-la complida. Que el polític valencianista i l'intel·lectual del renaixement sàpiguen fer cosa de profit per l'escola valenciana, car aquesta donarà, no el reduït de que parlàvem, sinó l'alt sentiment nacional que manca a la massa de valencians que resten prejudicialment enemics de la Pàtria llur.

Procurem tots que el poble posi atenció a València, que d'aquella naixerà l'interès i les seves conseqüències: amor, patriotisme i sacrifici.

I no oblidem que són l'escola i l'ensenyança els laboratoris de l'atenció.

CARLES SALVADOR

Mestre oficial

Benassal.

PEL DRET PROPI. ESTAT ACTUAL DE LA QUESTIÓ

D'ençà del Decret de Nova Planta en 1716, pel que València rompé els lligams jurídics que l'unien a Catalunya, cessant, per consegüent, les relacions oficials entre ambdues, i de la nostra assimilació al dret de Castella, realitzada en la mateixa època per aquell servil cortesà que fou el jurisconsult Macanaz, que el dret propi, d'origen català-aragonès, malgrat que la renaixença valenciana s'iniciés a mitjans del segle XVIII, no mereixia l'atenció dels regnicoles.

Tot i essent tant el seu valor, en 1804 encara escrivia en Josep Villarroya en sos *Apuntamientos para escribir la Historia del Derecho Valenciano*: «Como este asunto siempre se ha mirado con tedio y poco gusto...» Però més tard, en ocórrer el desvetllament patriòtic que es produí a Espanya, amb motiu de la invasió napoleònica, el Pare Bartomeu Ribelles advocava en sos escrits per la restauració de les Corts Valencianes, i el patrici en Francesc Xavier Borrull combatia el codi polític de Bonapart, acordat per l'Espanya a l'Assemblea de Baiona, per ésser contrari a la Constitució i Fur de València.

Així les coses, farà més de tres anys que el nostre Centre de Cultura Valenciana tingué una felïç iniciativa sobre el particular, que consistí en una sucosa circular que difongué per tot el regne tractant de recollir el dret vernacular subsistent al mateix. Al cos d'ella s'indicava l'abast que la qüestió incloïa, tant per al legislador, com per al sociòleg i polític, sense oblidar a l'historiador, esperant-se després de tots els amants del que és nostre, que acudirien a l'enquesta, dintre del termini d'un any, amb Memòries, informes o simples lletres relatant els costums jurídics i econòmics de l'indret de residència, tot això en termes molt amplis, puix que no es demanaven erudites recerques. Al final, per al més pràctic resultat, s'inseria una mena de qüestionari amb incisos referents als drets familiar, dominical, contractual i públic.

Es comprèn que, tot i no tenint aital circular una finalitat

nacionalista, sinó científica, l'importància que semblant recopilació del dret valencià, que alena avui la vida precària del costum *preter legem*—reconegut pel legislador espanyol a l'article 6.^è del vigent Codi civil,—hagués tingut per al resorgiment de la futura nació valenciana, perquè ella en la reintegració que significava hauria aprofitat la base per a un nou *Corpus Juris Valentini*, tot plegat amb les conquestes del modern i aquella part admissible de la història i àdhuc del mateix espanyol.

Puix hi ha que advertir ara que l'escaient propòsit del nostre Centre de Cultura, dissortadament, no reeixí, però aquesta vegada això no es degué sols al desdeny tradicional sentit vers el dret propi, que, amb tanta raó qualificava d'afront per als valencians el savi canonge En Roc Chabàs, arxiver que fou de la nostra Basilica Metropolitana en sa *Génesis del Derecho foral de Valencia* (1902), sinó que l'assumpte requeria a tot arreu del reialme un medi més elevat de cultura que l'actual, ja que no un gran ambient nacionalista del que encara hi som llunyans, i sobretot aqueix *amore* que invoquen els italians per a fer gustosament una tasca feixuga, i així a la dessús-dita crida únicament concorregueren alguns comptadíssims esperits sellectes, entre ells l'illustre historiador En Rafel Altamira, que informà al Centre sobre els costums jurídics de la regió alacantina en que nasqué.

Però si es perdé una magnífica ocasió per a recopilar tot el dret patri, que, com brot novell del seu arbre secular brollava o subsistia, malgrat la destrallada que l'inferí l'uniformisme castellà, a sang i foc, fa més de dos segles, per a palesar que res poden els artificis dels homes contra les lleis de la naturalesa, la llavor que inicià en la fonamental obra esmentada el senyor Chabàs no ha sigut debades, perquè, en l'actualitat, entre la joventut valenciana que termina el doctorat de Dret se succeeixen les Memòries que ostenten per tesi matèries de la nostra legislació nacional—en el tecnicisme espanyol anomenada foral,—i encara que els seus autors no es diguin tots nacionalistes, no podran negar a sos estudis un fi pràctic d'ensenyança i renovellament.

Es per això que importa en aquell judici de París que constitueix el renaixement de la nació valenciana no entregar la poma de nostres amors a la deesa de la llengua, com ho fan generalment els nacionalistes valencians, repartint-la per igual, a més a més, entre les del dret i l'art, perquè si el primer i l'últim suposen l'ànima i l'esperit d'un poble, el segon, en l'organització que inclou, la seva carn i els seus ossos.

Cal, doncs, d'avui més posar tota la nostra atenció en el dret valencià, puix pel mateix que aquesta ciència és més que difícil, àrida, i es troba força embolicada, l'amor a ella donarà idea més que res de la virior del nostre nacionalisme.

EDUARD MARTÍNEZ FERRANDO.

UNES NOTES A PROP DE LA SITUACIÓ ACTUAL DEL NACIONALISME A VALÈNCIA

Interessarà conèixer als germans de la Catalunya estricta el grau de plenitud ideològica i d'expansió del nacionalisme a València, no per un sentiment de tafaneria, encara que sigui aquella tafaneria que ens mou a escudriñar ço que s'esdevé a la casa del germà, sinó per necessitat, ja que el moviment valencianista, catalanista i balear, igual que el de Rosselló i els latents de Ribagorça, Andorra i Alguer, es compenetren tan íntimament que formen un tot que s'ofereix al món com un plet definit i conjunt: el de la raça catalana.

El plet nacionalista nostre, de tots, tindrà els seus jorns virulents de lluita després que haurem vist resolts aquests que romanen, sense que l'imperialisme de grans Estats vulgui que es resolguin ara. I l'hora de l'inici epopeic del sagnant calvari de la revindicació de les injustícies nacionalistes serà aquella en que totes les llars del Casal de EnJaume I reviscolin la flama de l'ahir.

¿En quina situació es troba, doncs, el nacionalisme a València?

Ideològicament hi han dues branques dintre el petit nombre d'escollits que treballen per la nova Pàtria: uns que han fruit de les dolceses de la fruita ben madura i són, encara que no ho diguin, pancatalanistes i treballen pel deslliurament de València, Estat de la Gran Catalunya; i altres que més atenen a obcecaments que a la realitat, volen dar-li, al valencianisme, un caire exclusivista i fabricar una personalitat nacional valenciana, ètnica, filològica i històrica amb despulles de les hores de decadència i mixtificacions actuals.

Sortosament no són qui més encarrilen l'actuació aquests darrers, closos en la inacció pel despit i la dèria.

Dintre dels ben encarrilats, uns són platònics aimadors d'un bell ideal i altres no s'avenen amb esperances mantingudes pel somniar, sinó a tothora i en tot lloc escampillen la llavor.

Fins fa poc, només s'actuava culturalment, essent el moviment polític idea que amagaven uns pocs.

Avui ja hi ha una actuació política marcada, anant-se a guanyar llocs en el municipi de València i en el Parlament espanyol.

Aquesta actuació política fins avui infructífera, la crec precipitada, lo que no vol dir que per disciplina no hi col·labori, i les probables victòries no es fonamenten en una massa valencianista, sinó en contubernis amb els calamitosos partits espanyols que sempre taquen. L'actuació política i els contubernis, més que guanyar elements, n'han fet allunyar alguns d'arrel valencianista.

Un fet lamentable de l'actuació política són les propagandes fetes en castellà en detriment de nostra llengua i de la puresa dels principis nacionalistes. Cap fruit s'ha tret de les propagandes valencianistes en castellà ni cap veritable valencianista ha vingut al nostre camp per predicacions en aquesta llengua. La massa existent de valencianistes es deu als setmanaris *Nostra Terra, Valencia, Foc i Flama, Patria Nova, Veu de la Plana, El Poble Valencià, etc.*, però gens als diaris valencianistes escrits en castellà, (l'únic que es deu tindre en compte pel bon encarrilament i constant actuació

és *La Correspondència de València*), que dolorós és dir-ho, no podrien viure si no fossin així escrits. El que ells podrien ben bé fer és intensificar el bilingüisme.

Els setmanaris de lluita i culturals intransigents en el que atany a la llengua, són qui tenen de desvetllar l'ànima valenciana.

Una organització valencianista política i cultural només és a València, ciutat on existeixen les següents societats: «Unió Valencianista Regional», «Joventut Valencianista», «Agrupació Escolar Nacionalista», «Joventut Nacionalista Obrera», «Acadèmia Valencianista», «Nostra Parla», i «Unió Valencianista de la Vega Alta». Demés, algunes com «Lo Rat Penat», fundada per Sr. Combart i que ha fugit del camí signat per aquell malaguanyat iniciador de nostra renaixença, fa només una apariència de cultura valenciana, però en nostra llengua. Altres com el «Centre de Cultura Valenciana», que no aplega ni la caricatura de vostre Institut, fa uns festivals híbrids amb exclusiu objecte de *bombejar-se* uns d'altres.

Els nacionalistes de la Ciutat, llevat honroses excepcions, mal que els pesi, no s'han preocupat gens de sostenir i d'escampar l'ideal per el Reialme, i per això nuclis com el de Castelló on s'aplegaren a coexistir tres societats regionalistes, i d'on han sortit tres setmanaris s'han desorganitzat no havent avui més que la Societat de Cultura Castellonenca que edita un Butlletí bilingüe que tracta d'aspectes culturals.

A Alacant va existir una «Joventut Regionalista» nascuda al caliu del setmanari *Pàtria Nova*, que només va viure mentre durà aquest. Després hi hagué un diari castellà que feia campanya electoral regionalista que no es preocupava de fer reviure aquell grup aplegant als trenta o quaranta individus que l'integraven.

A Alcoi van constituir també una «Joventut Valencianista», que avui és morta. Mes tots no hem estat conformes amb aquesta manca de compenetració entre la ciutat i el demés del Reialme i havem fet la «Lliga Espiritual de Solitaris Nacionalistes». Aquesta «Lliga» obrirà el present mes d'octu-

bre una oficina al carrer d'Adreçados, n.º 2, que estarà a càrrec del doctor Manuel d'Espinosa, Lluís Cebrian Ibor i l'autor d'aquestes línies. Fruit de l'actuació dels «solitaris» són els grups valencianistes d'Artana i Betxí i la pròxima organització de grups a Vilarreal, Burriana, Ontinyent i Alcoi. Demés hi han delegacions a Benassal, Ortells, Xabea, Concentaina, Nules, Paterna, Burjast, Cullera. La «Lliga» organitza, demés, conferències i celebra aplecs, havent tingut lloc aquest estiu el segon, en el que es prengueren acords per a la formació del cens valencianista i d'actuació a prop de la clerecia, mestres i metges.

Un dels actius elements de la «Lliga», Carles Salvador, ha fundat aquest estiu la «Associació Protectora de l'Ensenyança Valenciana», que omplena un remarcable buit en l'actuació valencianista.

Heu's aquí a corre-cuita i emmarcades en el reduït espai d'aquestes quartel·les unes notes a prop de la situació actual del nacionalisme a València per a que tingueu d'ella una visió somera i clara.

Per ço dit, no sembla gaire lo fet, mes si diguéssim tot el que ací costa fer una mica...

V. TOMÁS I MARTÍ.

Artana, 13 setembre de 1921.

CRÓNICA DE «NOSTRA PARLA»

CONCURS DE PROFESSORS DE CATALÀ

Convocatòria:

Per tal de proveïr entre els socis d'aquesta entitat el comès de professor de gramàtica catalana, es convoca un concurs que podrà convertir-se en oposicions sota les següents condicions:

1. Els que vulguin pendre part en aquest Concurs deuran

redactar una instància sol·licitant-ho, endreçada al President d'aquesta entitat, contenint el nom, edat, professió i domicili del que la subscrigui, així com els seus mèrits, i presentar-la a la Secretaria de la Secció catalana de NOSTRA PARLA, carrer de Boters, 16, primer, per tot el dia 25 del mes d'octubre on s'acusarà rebut de les mateixes.

II. Els concursants deuran ésser socis de NOSTRA PARLA des d'una data qualsevulla, però anterior a aquella en la qual es presenti la instància.

III. El Tribunal havent esment de les donades i documents expressats i acompanyats amb la instància donarà els títols o be atorgarà o denegarà el pendre part en els exercicis de les oposicions.

IV. Els exercicis es determinaran pel mateix Tribunal.

V. Un cop realitzats els exercicis, el tribunal otorgarà el títol de Professor de NOSTRA PARLA o de professor auxiliar als opositors que en siguin mereixedors.

VI. El tribunal estarà format pel president de NOSTRA PARLA, Sr. Jaume Bofill i Matas, el president de l'Institut de la Llengua, Sr. Pompeu Fabra, i el membre de la secció filològica Mn. Antoni Griera.

Ciutat de Barcelona, dinou d'agost de mil noucents vint-i-u.

CURSETS DE GRAMÀTICA CATALANA

Ha finalitzat el curset que al nostre estatge social comença el senyor Negre i Balet a mitjans del passat juliol, havent-hi assistit un bon nombre de senyoretes y joves.

A darrers d'octubre començaran els cursos de consuetut, corresponents al curs, els quals es donaran en diversos Centres de Barcelona, havent-se ja repartit unes circulars amb aquest objecte.

Totes aquelles entitats que tenint un nombre suficient d'alumnes desitgin un curset en el seu estatge, poden comunicar-ho a la Secretaria de NOSTRA PARLA.

COMISSIÓ DE REDACCIÓ DEL «BUTLLETÍ»

Aquesta Comissió ha quedat reorganitzada darrerament en la següent forma:

Directors: Josep M.^o Girona i R. Negre i Balet; **Vocals:** Joaquim Civera, Josep Blanquer, Pere Esmandia, Domènec Pallerola, Miquel Forteza; **Secretaris:** Tomàs Roig i Octavi Saltor.

COMISSIÓ DE PROPAGANDA

Aquesta Comissió es reorganitzà en el juliol passat amb el següent Consell.

President: Joan Crexelles; **Vocals:** Joaquim Civera, R. Negre i Balet, Josep M.^o Girona, Josep M.^o de Casacuberta, Joaquim Trias de Miquel, Francesc de P. Potau, Josep Blanquer, Marcell Pascual, Domènec Pallerola; **Secretari:** Rafel Cardona.

COMISSIÓ DE DELEGACIONS

El propassat agost es reorganitzà en la següent forma.

President: Josep Blanquer; **Vocals:** Rafel Cardona, Raimond Negre Balet, Josep M.^o Batista i Roca, i Domènec Pallerola; **Secretari:** Octavi Saltor.

Aquesta Comissió, ultra haver donat vida a les Delegacions de NOSTRA PARLA que eren gairebé extingides, està organitzant noves Delegacions.

LA BIBLIOTECA PEL ROSSELLÓ

Per acord del Consell directiu fou tramès al senyor President de la Mancomunitat un Ofici oferint-li els quatre mil volums que integren aquesta Biblioteca, per tal que es dignés fer-ne presentalla als nostres germans del Rosselló.

D'ara endavant, corresponen doncs, al Govern de Catalunya els treballs de l'organització de l'entrega de la susdita Biblioteca, per bé que al nostre estatge social continuen essent-hi els llibres, fins que es faci la tramesa.

SOCIS NOUS

En el darrer trimestre han sigut acceptats com a socis actius de la secció catalana de NOSTRA PARLA els següents senyors: J. Riera Puntí, Francesc de P. Potau, Pere Esmandia, Domènec Pallerola, Emmanuel Brousse, Lluís Recasens Sitches, Josep Call i Riera, Ernest Steegmann, Antoni Fisas, Josep Viscarri Costa, Antoni Xirau, Manuel Alcàntara Colomer, Agustí Orpí, Joan Darné i Manuel Carrasco Formiguera.

PUBLICACIONS DE «NOSTRA PARLA»

Durant el vinent curs 1921-22, la secció catalana de NOSTRA PARLA editarà un bon nombre de publicacions, les quals estan destinades a tenir gran importància en el desvetllament de la nostra Pàtria.

En primer lloc l'«Agenda Mèdica», encarregada al membre del nostre Consell directiu el Dr. Josep M.^a Girona. L'edició de la *Doctrina Catalanista*, d'en Prat de la Riba i en Muntanyola a base de gran tiratge i edició popular així com un promptuari ortogràfic català.

Finalment unes postals amb el mapa de les terres de llengua catalana, com a edició de propaganda.

LA SECCIÓ VALENCIANA DE «NOSTRA PARLA»

El dia 24 d'agost celebrà Junta General NOSTRA PARLA, de València, quedant constituït el següent Consell directiu.

President, Francesc Almela Vives; Vice-president, Francesc Soto i Mas; Secretari, Adolf Pizcueta i Alfonso; Vice-secretari, Manuel David i Martí, Josep Carcia Conejos i Manuel d'Espinosa Ventura; Tresorer, Ll. Cebrian Ibor.

Per les prestigioses personalitats que integren aquest consell es comprèn l'alta eficàcia de l'acció valencianista d'aquesta entitat, la qual s'ha posat de comú acord amb NOSTRA PARLA de Barcelona, per la acció conjunta que calgui desplegar.

NOTICIARI DE LES TERRES CATALANES

BALEARS

Són dignes d'esment:

—La inauguració de la Joventut Mallorquinista de Sòller, en qual acte es destacaren els parlaments dels senyors Miquel Marquès, Pau Alcover, Andreu Narbona, Antoni de P. Rosselló i Joan Alcover, l'excels poeta, tots ells vibrants de patriotisme.

—Les lliçons de nostra llengua organitzades per la susdita Joventut Mallorquinista, en la primera de les quals En Guillem Colom, president de la secció balear de «NOSTRA PARLA» disertà sobre la formació de la llengua pàtria.

—La iniciativa de la celebració a Palma de Mallorca d'un Congrés de la Llengua catalana, en la Comissió organitzadora del qual NOSTRA PARLA hi és representada pel seu vis-president Sr. En Joaquim Civera Sormani.

CATALUNYA

Assenyalem:

—La celebració a Barcelona de l'Homenatge a En Rafel de Casanova i als màrtirs de 1714, en el qual «NOSTRA PARLA» hi aportà una formosíssima corona així com la representació de les seccions balear, valenciana i rossellonesa.

—El curset de llengua catalana donat a Manlleu per Mn. Joan Punti i Collell, acabat darrerament.

—El que encara està donant al Cassino Menestral de Figueres, el jove i jove poeta Jaume Maurici.

—El concurs de lectura i escriptura catalana que organitzà l'Associació Nacionalista de Caldes de Montbui.

—La vinguda a Barcelona i visita al nostre estatge dels escriptors rossellonesos Carles Grandó i Josep S. Pons i el sopar ofert a aquest darrer per elements del nostre Consell directiu.

—La brillant celebració dels Jocs Florals de Breda, Mataró, Santa Eulària de Vilapiscina, Manresa, Gràcia, Sans, La Escala, Tossa, Caldes de Montbui, Arenys de Mar, Prat de Llobregat i Guinardó.

—La inauguració del Centre Nacionalista de Torredembarra el vint-i-cinc del passat setembre, on hi parlà el nostre Secretari Sr. En Raimond Negre i Balet en nom de NOSTRA PARLA.

ROSSELLÓ

Esmentem:

—La sèrie d'articles publicats a *La Veu de Catalunya* per En Carles Grandó, sota el títol «El Català rossellonès i la influència francesa,» els quals són notables per la seva documentació i claretat.

—La sortida de *L'Estel de l'Escamot* bell aplec de versos roents i depurats, del poeta En Josep Sebastià Pons.

VALENCIA

Cal assenyalar:

—L'aplec de solitaris Nacionalistes a Sant Antoni de Bechi que es celebrà el 31 de juliol, en el qual parlaren Tomàs Martí, Espinosa, Ventura i Baidal Llosà, resultant una fortificant diada.

—La conferència que a mitjans de juliol donà En Vicents Tomàs Martí a Vilarreal per explicar l'abast i la significació del nacionalisme, que tingué un bon èxit.

—Els Jocs Florals de València, celebrats el 2 d'agost guanyant la Flor Natural En Puig Espert, fent una eloqüent disertació el Dr. Rogeli Chillida, canonge, en termes de gran valencianitat.

—L'edició dels clàssics valencians, publicats per la Societat Castellonenca de Cultura, corresponent al primer volum que ja ha sortit a «El Parlament de Mercader» i «La Tragèdia de Caldesa», d'En Roig de Corella. Van prologades i anotades per En Salvador Guinot, excellent i estudiós home de lletres.

—Finalment la publicació del Vocabulari ortogràfic valencià-català del P. Lluís Fullana, obra esperada amb viu interès.

LLIBRES NOUS

«L'estel de l'Escamot», de Josep S. Pons.

«L'estudiant i la pubilla», de Josep M.^e de Sagarra.

«La vida nua», de Lluís Valeri.

«A la deriva», d'Alfons Maseras.

«El llibre de les hores cruels», d'Alfons Maseras.

«Croquis pirenencs», de Jaume Massó i Torrents.

«Confins», de Salvador Albert.

«Irlanda, el batlle de Cork i Catalunya», llibret aplegat per R. Negre i Balet, amb una introducció de N'A. Rovira i Virgili.

- «Ideari de l'amic», de J. Massó i Ventós.
 «Curiositats barcelonines», (vol. III) de F. Puig i Alfonso.
 «Traduccions i Fragments», de Joaquim Folguera.
 «Articles i crítica d'Art», de Francesc Pujols.
 «Llibre de mar».
 «La paraula», de Pere Barnils.
 «Vocabulari ortogràfic Valencià-Català», del P. Fullana.
 «El romanç de Tristany i Isolda», de Josep Bédier, trad.
 de Damià Pujol.
 «Pau i Virginia», de B. de Saint Pierre, trad. de Pere
 Bergós.
 «Fauls», de Lafontaine, trad. de Josep Carner.
 «El malalt imaginari; El casament per força», de Molière,
 trad. de Josep Carner.
 «El descobriment de l'Àfrica», per H. H. Johnston, trad.
 de M. Sabat.
 «Islamisme», de D. S. Margoliouth, trad. de Pere Bergós.
 «L'alba de l'història», de J. L. Mires, trad. de Pere
 Bergós.

Altés, impressor
 Barcelona